747/06

Den 1. maj 2006 blev i sag nr. 67.029:

xxxx xx xxxxxx
xxxxxx xxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Industriens
Pensionsforsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der er omfattet af en arbejdsmarkedspension i Industriens Pensionsforsikring A/S, klager ved sin repræsentant over selskabets afvisning af at udbetale invalidepension og yde bidragsfritagelse.

Selskabet har afvist udbetaling med henvisning til, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat med mindst 2/3, inden pensionsordningen blev omskrevet til hvilende medlemskab pr. 1/1 2003.

Selskabet har imidlertid vurderet, at klagerens generelle erhvervsevne - siden sygemelding den 29/10 2001 - varigt er nedsat med mindst halvdelen og har i den forbindelse udbetalt invalidesum på 100.000 kr.

Det fremgår af sagen, at klageren, der er født i 1963, blev optaget i selskabet den 1/8 1998. Hun blev afskediget den 22/11 2002, og pr. 1/1 2003 overgik hun til hvilende medlemskab, hvormed dækningen ved invaliditet bortfaldt.

Klageren blev sygemeldt den 29/10 2001 på grund af operation i højre hånd, da senerne i hånden var ødelagt. Hun har ikke siden været i arbejde.

I oktober 2002 ansøgte hun om udbetaling af helbredsbetingede ydelser, og i den forbindelse indhentede selskabet oplysninger fra V. Kommune og O. Universitetshospital.

Af journaludskrift fra O. Universitetshospital fremgår det bl.a., at klageren den 30/10 2001 blev opereret for lukserende strækkesener i højre hånd, 2. og 3. finger.

I dagpengejournalen anførte kommunens lægekonsulent den 6/5 2002, at der var problemer med hænderne, og at klageren midlertidig var helt uden erhvervsevne. Det var ikke på dette tidspunkt muligt at sige, om klageren senere ville kunne genvinde en del af sin erhvervsevne.

Den 15/11 2002 gennemgik klageren endnu en operation - denne gang på de to andre grundled på højre hånd.

I lægebrev af 17/1 2003 beskrev afdelingslæge E.J. problemerne med klagerens hænder og anførte bl.a.:

> "Konkl.
>
> Pt.'s lidelse ved instabilitet af extensorsener er næppe arbejdsbetinget, men kan være forværret af det udtalte håndværksprægede repetitive arbejde i glasfiberproduktion. Sagen er anmeldt gennem fagforening til ASK, svar herfra foreligger endnu ikke.
>
> Bør fremover beskæftiges med arbejde, der ikke kræver stor brug af armkræfter eller håndkræfter og ikke er udpræget ensidigt repetitivt. Arbejdsprøvning og evt. revalidering gennem kommune synes en oplagt mulighed. Tilrådes konditionsforbedrende træning, tilrådes rygeophør, evt. vejledt gennem egen læge på grund af tendens til asthma bronchiale og ulcus."

I skrivelse af 21/1 2003 til klageren anførte selskabet følgende:

> "Vi har i samråd med vores ortopædkirurgiske lægekonsulent vurderet, at der ikke er nogen oplysninger, der dokumenterer, at din erhvervsevne i alle erhverv er varigt nedsat med mindst halvdelen af helbredsmæssige årsager.

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at din lidelse ikke er af en sådan karakter, at det medfører varigt tab af erhvervsevne. Vi mener, at du efter operation kan bestride arbejde, hvor der tages hensyn til din lidelse."

Afdelingslæge E.J. fastholdt sin vurdering i lægebrev af 27/1 2003.

Af selskabets skrivelse fra februar 2003 til klageren fremgår følgende:

"Du blev hvilende medlem, fordi din bidragsfri dækning ophørte den 31. december 2002.

Det betyder, at nogle af dine forsikringsdækninger bortfalder, mens andre bliver nedsat, fordi der ikke længere indbetales pensionsbidrag. Du er velkommen til at kontakte os, hvis du ønsker yderligere information om dine dækninger.

Du får et Pensionsbevis, hvor du kan se de pensioner, du kan få ret til som hvilende medlem.

Du kan vælge selv at indbetale pensionsbidrag for egen regning. På den måde kan du bevare retten til de ydelser, du havde, da du var i arbejde, og eventuelt fortsætte opsparingen til din pension.

Hvis du ønsker at indbetale pensionsbidrag for egen regning, får du her en blanket, som vi beder dig sende til os inden 14 dage."

I skrivelse af 21/10 2003 til selskabet meddelte V. Kommune, at klageren var af den opfattelse, at hun - i forbindelse med overgangen til hvilende medlemskab - havde manglet en personlig rådgivning. Kommunen spurgte om muligheden for, at klageren selv indbetalte pensionsbidraget til selskabet.

Hertil anførte selskabet i skrivelse af 25/11 2003 til V. Kommune følgende:

"Da A.M.L. ikke har svaret på vores brev fra februar 2003 inden for den fastsatte frist, kan hun ikke indbetale pensionsbidrag for egen regning, og hun er hvilende medlem fra den 1. januar 2003.

En selvbetalerordning skal være etableret i umiddelbar forlængelse af den bidragsfri dækningsperiode som er en fortsættelse af det almindelige, aktive medlemskab af Industriens Pension.

I modsat fald vil der være tale om etablering af et nyt aktivt medlemskab, og dette kan alene ske i forbindelse med tiltrædelse af et overenskomstmæssig ansættelsesforhold. Denne ufravigelige regel om, hvordan et aktivt medlemskab kan etableres, hænger blandt andet sammen med, at der ikke kræves helbredsoplysninger ved optagelsen i Industriens Pension og for at imødegå spekulation."

I august 2004 ansøgte klageren igen om udbetaling af helbredsbetingede ydelser, og i den forbindelse indhentede selskabet oplysninger fra V. Kommune og O. Universitetshospital.

I statusattest af 13/8 2003 anførte overlæge P.H. bl.a.:

"Det er ret begrænset, hvad man operativt har af muligheder for at give et stærkt og varigt resultat, når først disse sidesnipper er blevet svækket. - Hvis man ikke forsøger, vil de i stedet hoppe frem og tilbage når hånden bruges og give daglig ømhed på dette sted og det vil selvfølgelig være klart afhængig af, hvor meget og hvor lidt man bruger hånden. Dvs. egentlig håndbelastende arbejde ved samlebånd, rengøring eller andre manuelle erhverv, vil pt. ikke kunne klare i længden og samtidig må man - når det er så svært at rekonstruere det igen - modvirke at det gendannes ved at søge ind i mindre håndbelastende erhverv. Der er dog ikke nogen færdig opskrift på hvad man kan tillade og hvad man ikke kan tillade, det må den enkle hånd demonstrere i forløbet."

Af Generel Helbredsattest af 28/5 2004 - der er udfyldt af klagerens egen læge gennem 13 år - fremgår bl.a.:

"**3. Diagnoser**

KOL - Kronisk obstruktiv lungelidelse.

Gastritis kronika - Kronisk mavekatar.

Luxatio tendinis extensoris digitorum man bilat - luxationstendens af fingrenes strækkesener.

Depressio mentis - Depression.

…

5. Beskrivelse af funktionsevnen

…

Patienten kan reelt ikke udføre manuelt arbejde, desuden sætter lungelidelsen grænser for hendes fysiske formåen.

6. Prognose

…

Der kan ikke forventes bedring af håndlidelsen.

Med hensyn til lungelidelsen må man regne med gradvis forværring specielt ved fortsat rygning.

Patientens depression har responderet rigtig godt på behandlingen, men hun vil også fremover være psykisk skrøbelig med lav stresstærskel.

7. Forslag til socialmedicinske behandlingsmuligheder

…

Disse behandlingsmuligheder forekommer sparsomme, når man ser samlet på patientens fysiske og psykiske habitus."

Af Førtidspensionsskema A fremgår bl.a.:

"41 årig gift kvinde der grundet helbredsmæssige problemer er visiteret til førtidspension. Ansøgers største problem er spontane springninger af stræksener. Fingrene går ud af led, hvis hun løfter ting der vejer over 1 kg. Hun er opereret 5 gange herfor. I praksis betyder det, at hun stort set ikke kan bruge hænderne i arbejdsmæssige situationer. Herudover har ansøger en lungelidelse som medfører betyde-

lig vejrtrækningsproblemer og hoste ved fysisk anstrengelse. Ansøger er psykisk sårbar og har brug for megen tryghed. Hun er sat i antidepressiv behandling.

Ansøger blev godkendt til fleksjob og bevilget ledighedsydelse fra 1. oktober 2003. Jobkursen N. blev inddraget i forbindelse med at arbejdsprøve ansøger og være behjælpelig med at finde et jobområde som ansøger ville kunne bestride. Hun kom den 23. februar i en arbejdsprøvning ved L. Ansøger måtte stoppe efter 4 uger. Hun kunne ikke fysisk magte at deltage i de aktiviteter der var med børnene. Ansøger oplevede det som et stort nederlag.

Jobkursen vurderede, at det ikke ville tjene noget formål at starte en ny arbejdsprøvning, da dette ville resultere i et nyt nederlag for ansøger.

Det er Jobkursens vurdering, at ansøger ikke reelt står til rådighed for arbejdsmarkedet, heller ikke under lovgivningen om fleksjob …"

Ved skrivelse af 10/8 2004 fra V. Kommune blev klageren tilkendt førtidspension med virkning fra den 1/9 2004 under henvisning til hendes lidelse i hænderne, den kroniske obstruktive lungelidelse og depressionen.

Af notat af 18/6 2004 fra V. Kommunes lægekonsulent fremgår bl.a.:

"De væsentligste lidelser i erhvervsmæssig henseende må nok siges at være håndlidelsen, der er uforenelig med manuelt arbejde, samt lungelidelsen, som kan være ret belastende, hvis man skal udføre tungt arbejde, idet man da mister pusten.

Ingen af lidelser er contraindikation imod arbejdsprøvning blot man tager hensyn til sygdommene."

Selskabet forelagde herefter sagen for 3 forskellige lægekonsulenter med special i henholdsvis medicin, ortopædkirurgi og psykiatri med udtalelser fra overlæge på S.H. Hospital, W.S., fra ledende overlæge på R.A. Sygehus K., A.C. og fra ledende overlæge på H. Hospital, P.G. Selskabet oplyser, at ingen af lægekonsulenterne vurderede, at klageren havde haft et varigt erhvervsevnetab på mindst 2/3 i forsikringstiden.

I skrivelse af 11/3 2005 til klagerens repræsentant anførte selskabet bl.a.:

"Vi har set på A.M.L.'s ansøgning igen.

Vi vurderer nu, at hendes erhvervsevne er varigt nedsat med mindst halvdelen i alle erhverv med skadestidspunkt den 29. oktober 2001. A.M.L. har derfor ret til udbetaling af invalidesum, som er et skattefrit engangsbeløb på 100.000 kr.

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at A.M.L. har været sygemeldt siden den 29. oktober 2001, og at hun udover håndlidelse og lungelidelse endvidere har tilbagevendende depression.

Det fremgår af generel helbredsattest af 28. maj 2004 fra læge J.H., at A.M.L. har et lavt selvværd med tendens til depression, og at hun første gang i 1998 var i antidepressiv behandling med god effekt. Det fremgår også, at hun siden årsskiftet har været psykisk stresset, og at A.M.L. i forbindelse med den sidste arbejdsprøvning har udviklet en regulær depression. A.M.L. er påbegyndt antidepressiv behandling, som har haft en god effekt, men læge J.H. vurderer, at hun også fremover vil være psykisk skrøbelig med lav stresstærskel.

Vi har ved afgørelsen endvidere lagt vægt på, at A.M.L.'s helbredsmæssige tilstand i det væsentlige stort set er uændret siden 2001. Vi har også lagt vægt på, at A.M.L. blev sygemeldt den 29. oktober 2001, og at det ikke siden har været muligt for hende at vende tilbage til arbejdsmarkedet."

Klagerens repræsentant fastholdt, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3, hvilket blev meddelt selskabet i skrivelse af 26/4 2005. Repræsentant henviste bl.a. til, at det ikke har været muligt for klageren at vende tilbage til arbejdsmarkedet efter sygemeldingen den 29/10 2001.

I skrivelse af 1/6 2005 til klageren anførte selskabet bl.a.:

"Vi har vurderet, at der ikke er lægelige oplysninger, der dokumenterer, at din erhvervsevne i alle erhverv var varigt nedsat med 2/3, mens du var aktivt medlem af Industriens Pension.

…

For at få ret til invalidepension og bidragsfritagelse fra Industriens Pension er det en betingelse, at erhvervsevnen varigt er nedsat med mindst 2/3 af den fulde erhvervsevne, mens man er aktivt medlem, jf. forsikringsbetingelsernes § 7, stk. 1. …

Det er således tidspunktet, hvor erhvervsevnetabet er dokumenteret, der er afgørende for, om man er berettiget til ydelser fra Industriens Pension og ikke tidspunktet, hvor sygdom er opstået eller eventuel skade er sket.

Vi har ved afgørelsen lagt vægt på, at det i januar 2003 på Arbejdsmedicinsk afdeling, Centralsygehuset E.V., konstateres, at du lider af stivhed og let nedsat bevægelighed i nakkeryggen, normal bevægelighed i skuldre og ømhed over knoerne. Det vurderes, at du fremover bør beskæftiges med arbejde, der ikke belaster arme og hænder, og arbejdsprøvning/revalidering anbefales.

Vi har også lagt vægt på, at overlæge P.H., Ortopædkirurgisk afd., O. Universitetshospital, i august 2003 vurderer, at der ikke er mulighed for at operere dine hænder, og det anbefales, at du søger erhverv, som ikke belaster dine hænder.

Endvidere har vi lagt vægt på, at det lægeligt er beskrevet, at du lider af lavt selvværd med tendens til depression. I tiden op til din arbejdsprøvning har du været tiltagende stresset, og i forbindelse med arbejdsprøvningen udviklede du en depression. Du har været i antidepressiv behandling, som har virket godt. Det vurderes lægeligt, at du har en lav stresstærskel. I samarbejde med vores lægekonsulent har vi vurderet, at din depressionssygdom foreligger i mild til moderat grad, og at der har været god effekt af behandlingen.

Samlet set vurderes dine lidelser at nedsætte erhvervsevnen med mindst halvdelen, men ikke 2/3 i alle erhverv, idet vi vurderer, at du vil kunne varetage et arbejde som tager hensyn til dine gener."

I skrivelse af 7/6 2005 til selskabet fastholdt klagerens repræsentant, at klagerens generelle erhvervsevne var nedsat med mindst 2/3. Repræsentanten henviste bl.a. til, at selskabet i skrivelse af 11/3 2005 havde anført, at det opfattede klagerens helbredsmæssige tilstand i det væsentlige uændret siden 2001.

Klagerens repræsentant har herefter indbragt sagen for nævnet. Repræsentanten gør gældende, at selskabet skal udbetale invalidepension samt yde bidragsfritagelse. Repræsentanten henviser bl.a. til, at oplysningerne fra klagerens tidligere sag mod PFA Pension - ankenævnskendelse nr. 63.097 - kan benyttes i nærværende sag.

I skrivelse af 30/6 2005 til nævnet har selskabet fastholdt sin afgørelse. Af skrivelsen fremgår bl.a.:

"**Til støtte for vores afgørelse gøres gældende**

- at det efter forsikringsbetingelserne er et krav for ret til invalidepension og bidragsfritagelse, at A.M.L.'s generelle erhvervsevne er varig nedsat med mindst 2/3 i forsikringstiden, jf. forsikringsbetingelsernes § 6 og § 7, stk. 1,

- at forsikringstiden for A.M.L. ophørte pr. 1. januar 2003, idet A.M.L. ikke ønskede at fortsætte indbetalingerne, efter at være vejledt om konsekvenserne af dette,

- at A.M.L.'s depression først er opstået efter forsikringstiden, ligesom A.M.L.'s astma først har udviklet sig til kronisk obstruktiv lungelidelse efter forsikringstiden ophørte (jf. bilag …)

- at depressionen og lungelidelsen er væsentlig medvirkende årsager til, at A.M.L.'s generelle erhvervsevne efter forsikringstiden er blevet nedsat i betydelig grad, således at kommunen har valgt at tilkende A.M.L. førtidspension,

- at kommunens lægekonsulent den 18. juni 2004 (jf. bilag …) mente, at en ny arbejdsprøvning - med de relevante skånehensyn - var realistisk, men at kommunen til trods for dette har valgt at tilkende førtidspension med virkning fra den 1. september 2004. Det indikerer, at kommunen, således som loven om førtidspension netop giver mulighed for, har lagt vægt på andre forhold end de rent helbredsmæssige. Industriens Pension skal derimod kun lægge vægt på rent helbredsmæssige forhold, jf. forsikringsbetingelsernes § 7, stk. 2,

- at A.M.L.'s erhvervshæmmende lidelser i forsikringstiden således alene bestod i lidelsen i hænderne, jf. bilag …, hvilket har medført et varigt tab på halvdelen men ikke 2/3 af den generelle erhvervsevne. Industriens Pension er derfor alene forpligtet til at udbetale invalidesum, hvilket er sket i marts 2005,

- at kendelsen i sag nr. 63.097 ikke giver Industriens Pension anledning til at ændre sin vurdering, idet kendelsen vedrører urigtige oplysninger. Da de forsikrede ikke skal afgive helbredsoplysninger til Industriens Pension ved optagelse i ordningen, er kendelsen allerede af den grund ikke relevant for nærværende sag."

I skrivelse af 2/8 2005 til nævnet har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"Industriens Pension gør gældende, at A.M.L. ikke ønskede at fortsætte indbetalingerne efter d. 1.1.03, efter at hun var vejledt om konsekvenserne af dette.

Vi vil gerne gøre opmærksom på, at denne vejledning har været mangelfuld og at selskabet er vidende om dette, idet V. Kommunes regreskonsulent, B.T. i skrivelse af 21.10.03 i den anledning retter henvendelse til dem. …

A.M.L. har søgt helbredsbetingede ydelser fra Industriens Pension, inden overgangen til hvilende medlemskab. Vi fastholder, at hendes helbredsmæssige tilstand ikke er bedret siden sygemeldingen d. 29.10.01. Vi mener altså fortsat, at A.M.L. har krav på udbetaling af invalidepension og bidragsfritagelse."

Selskabet har i skrivelse af 18/8 2005 afvist, at den vejledning, klageren modtog i forbindelse med overgangen til hvilende medlemskab, har været mangelfuld. Selskabet har nærmere redegjort herfor.

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"**§ 6. Bidragsbetalinens indstilling/genoptagelse**

Indstilles bidragsbetalingen før det i pensionsbeviset fastsatte ophørstidspunkt, opretholdes forsikringsdækningen i fuldt omfang i 12 måneder (bidragsfri dækning) dog ikke udover den periode, der kan dækkes af den opsparede værdi, medmindre andet aftales, jf. stk. 2 og 4. Efter udløb af perioden med bidragsfri dækning overgår forsikringen til hvilende forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre andet aftales, jf. stk. 2. Nedsættelse af forsikringsdækningen som følge af manglende bidragsbetaling sker efter meddelelse med mindst en uges varsel til forsikringstageren.

…

§ 7. Invalidepension og bidragsfritagelse

Den i pensionsbeviset fastsatte ret til invalidepension og/eller bidragsfritagelse indtræder, når den forsikredes erhvervsevne efter forsikringens ikrafttræden før det fyldte 60. år på grund af sygdom eller ulykkestilfælde skønnes varigt nedsat med 2/3 eller mere af den fulde erhvervsevne.

Stk. 2

Forringelsen af erhvervsevnen bedømmes af Industriens Pension under hensyn til den pågældendes helbredsmæssige forhold ud fra en ren lægelig vurdering."

Nævnet udtaler:

Nævnet har gennemgået navnlig de lægelige oplysninger i sagen og finder, at klageren ikke har sandsynliggjort, at hendes erhvervsevne varigt var nedsat til 2/3 forud for den 1/1 2003.

Herefter

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen